

'ക്ഷമ' അല്ലെങ്കിൽ 'കൃതജ്ഞത' ദുഃഖം ഇവിടെ തീരുന്നു.!

[Malayalam - മലയാളം - مليالم]

﴿ الصبر أو الشكر - الهموم تنتهي هنا ! ﴾

www.khutbah.com

محمد الشريف

മുഹമ്മദ് അൽ ശരീഫ്

ترجمة: سفيان عبد السلام

പരിഭാഷ: സുഫ്യാൻ അബ്ദുസ്സലാം

مراجعة: محمد كنهى حميد

എഡിറ്റർ: ഉദിനൂർ മുഹമ്മദ് കുഞ്ഞി

കോപറേറ്റീവ് ഓഫീസ് ഫോർ കാൾ & ഗൈഡൻസ്
റബ്വ - റിയാദ് - സൗദി അറേബ്യ

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض - المملكة العربية السعودية

islamhouse.com

1430 - 2009

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله، والصلاة والسلام على رسول الله.. وبعد:

ഫറോവയുടെ പത്നി ആസിയ (رضي الله عنها) ക്ഷമയുടെയും ദുഃഖവിശ്വാസത്തിന്റെയും പ്രതീകമായിരുന്നു. ഉന്നതനായ നിങ്ങളുടെ ദൈവം താനാണെന്നു വാദിച്ച ധിക്കാരിയായ ഫറോവയുടെ തണലിലാണ് ആ മഹതി ജീവിച്ചത്. പ്രതികൂലമായ അവസ്ഥ അവരുടെ വിശ്വാസത്തെ പൂഷ്ടിപ്പെടുത്തുകയാണുണ്ടായത്. സ്വന്തം ഭാര്യയുടെ വിശ്വാസത്തെക്കുറിച്ച് അറിയാനിടയായ ഫറോവാ അവരെ കഠിനമായി മർദ്ദിക്കുകയും തന്റെ കിങ്കരന്മാരോട് അവരെ മർദ്ദിക്കാൻ ആജ്ഞാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഫറോവയുടെ കിങ്കരന്മാർ അവരെ ചുട്ടു പൊള്ളുന്ന വെയിലിലേക്ക് വലിച്ചിഴച്ച് കൈകാലുകൾ ബന്ധിച്ച് ചെറിയ ഇടവേളകളിൽ അവരെ ദണ്ഡനം നടത്തുകയുണ്ടായി.

സർവ്വലോക രക്ഷിതാവിൽ പ്രതീക്ഷയർപ്പിച്ച ആ വിശ്വാസിനി പക്ഷെ പതറിയില്ല. അല്ലാഹുവിലേക്ക് തിരിഞ്ഞു നിന്നുകൊണ്ടവർ പ്രാർത്ഥിച്ചു. “നാഥാ, സ്വർഗ്ഗത്തിൽ നീ എന്നിക്കൊരു ഭവനം നിർമ്മിച്ചു തരികയും ഫറോവായിൽ നിന്നും അയാളുടെ ക്രൂരവിനോദങ്ങളിൽ നിന്നും എന്നെ നീ രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യേണമേ, അക്രമികളായ ജനതയിൽ നിന്നും നീ എന്നെ മോചിപ്പിക്കേണമേ”.

ഈ പ്രാർത്ഥനയെത്തുടർന്ന് ആകാശത്തിന്റെ വാതായനങ്ങൾ തുറക്കപ്പെടുകയും ആസിയ: സ്വർഗ്ഗത്തിലെ അവരുടെ ഭവനം ദർശിക്കുകയും ചെയ്തതായി ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ കാണാം. പീഡനങ്ങളെ പൂഞ്ചിരികളുമായി അവർ എതിരേറ്റത് ഫറോവയുടെ കിങ്കരന്മാരിൽ അമ്പരപ്പുണ്ടാക്കി. മോഹഭംഗം സംഭവിച്ച ഫറോവ ആസിയ(رضي الله عنها)യുടെ മേൽ വലിയ പാറക്കഷ്ണങ്ങളിട്ട്

വധിച്ചു കളയാൻ കൽപ്പന പുറപ്പെടുവിച്ചു. പാറക്കഷ്ണം കൊണ്ടുവരപ്പെടുന്നതിനു മുമ്പ് തന്നെ അല്ലാഹു അവരുടെ ആത്മാവിനെ ഏറ്റെടുക്കുകയുണ്ടായി. അങ്ങനെ അവർ കാലാവസാനം വരേക്കും വിശ്വാസികൾക്കും വിശ്വാസിനികൾക്കും മാതൃകയായി.

ഫറോവായുടെ ഭാര്യയെയാണ് വിശ്വാസികൾക്ക് മാതൃകയായി അല്ലാഹു എടുത്തു കാണിക്കുന്നത്.

وَضْرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَةً فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا

فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (التحریم 66)

“സത്യവിശ്വാസികൾക്ക് ഒരു ഉപമയായി അല്ലാഹു ഫിർഔനിയുടെ ഭാര്യയെ എടുത്തു കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. അവൾ പറഞ്ഞ സന്ദർഭം: എന്റെ രക്ഷിതാവേ, എനിക്ക് നീ നിന്റെ അടുക്കൽ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ഒരു ഭവനം ഉണ്ടാക്കിത്തരികയും ഫിർഔനിൽ നിന്നും അവന്റെ പ്രവർത്തനത്തിൽ നിന്നും എന്നെ നീ രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യേണമേ. അക്രമികളായ ജനങ്ങളിൽ നിന്നും എന്നെ നീ രക്ഷിക്കേണമേ.” (സൂറത്തു തഹ്‌രീം - 11)

വളരെ പ്രസിദ്ധമായ ഹദീസു ജിബ്‌രീലിൽ, ജിബ്‌രീൽ പ്രവാചകൻ(ﷺ)യുടെ അടുക്കൽ വന്ന് ഇസ്‌ലാം, ഇഘമാൻ, ഇഹ് സാൻ എന്നിവയെ കുറിച്ച് ചോദിച്ചപ്പോൾ പ്രവാചകൻ ഇഘമാ നിനെക്കുറിച്ച് ഇപ്രകാരമാണ് മറുപടി പറഞ്ഞത്.

أن تؤمن بالله وملائكته وكتبه ورسله واليوم الآخر وتؤمن بالقدر خيره وشره

“അല്ലാഹുവിലും അവന്റെ മലക്കുകളിലും അവന്റെ ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും അവന്റെ ദൂതരിലും അന്ത്യനാളിലും ദൈവിക വിധിയിലും - അത് നല്ലതായാലും ദോഷകരമായാലും - വിശ്വസിക്കുന്നതിനാണ് അൽ-ഇഘമാൻ എന്നു പറയുന്നത്.”

ഇഘമാനുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രവാചകൻ(ﷺ) വിശദീകരിച്ച ദൈവിക വിധികളിൽ കേന്ദ്രീകരിക്കാനാണ് ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ജീവിതത്തിന്റെ അനന്തമായ വീഥികളിലൂടെ സഞ്ചരിക്കുന്ന നാം രണ്ടിലേതെങ്കിലുമൊരു അവസ്ഥയെ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടി വരുന്നു. ഒന്നുകിൽ നമ്മുടെ ജീവതത്തിൽ നാം നമ്മുടെ കാണുന്നു. ഇത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ അല്ലാഹുവിന് അവന്റെ അനുഗ്രഹത്തിന് നന്ദി കാണിക്കുക എന്നതാണ് മുസ്‌ലിംകൾ എന്ന നിലക്ക് നമ്മുടെ ധർമ്മം. അല്ലെങ്കിൽ ദോഷകരമോ അനിഷ്ടകരമോ ആയ

അവസ്ഥകളെ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടി വരുന്നു. അത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ ക്ഷമ അവലംബിക്കുക എന്നതാണ് നമുക്കു നിർവ്വഹിക്കാനുള്ള ധർമ്മം. അല്ലാഹുവിന്റെ തൃപ്തിയിലധിഷ്ഠിതമായ സന്തോഷകരമായ ജീവിതത്തിന് അല്ലാഹു നൽകിയ നിർദ്ദേശങ്ങളാണിത്. അതായത് സ്വബ്ർ അല്ലെങ്കിൽ ശുക്ർ; ആഗതമായ ദുഃഖത്തിന് ഇത് വഴി പരിഹാരമാവുന്നു അഥവാ ദുഃഖം ഇവിടെ തീരുന്നു.

അല്ലാഹുവിന്റെ തിരുദൂതർ ഇപ്രകാരം പറയുകയുണ്ടായി:

عجا لأمر المؤمن إن أمره كله خير وليس ذاك لأحد إلا للمؤمن إن أصابته

سراء شكر فكان خيرا له وإن أصابته ضراء صبر فكان خيرا له

“വിശ്വാസിയുടെ കാര്യം അത്ഭുതം തന്നെ!! അവന്റെ എല്ലാ കാര്യങ്ങളും അവന് ഗുണം ചെയ്യുന്നു. ഒരു സത്യവിശ്വാസിക്കല്ലാതെ മറ്റൊരാൾക്കും അതുണ്ടാവില്ല. സന്തോഷകരമായ വല്ലതും അവനുണ്ടായാൽ അവൻ അല്ലാഹുവിന് നന്ദി ചെയ്യുകയായി. അതവന് ഗുണകരമായി മാറുന്നു. ദോഷകരമായ വല്ലതും അവനെ ബാധിച്ചാൽ അവൻ ക്ഷമ അവലംബിക്കുന്നു. അതും അവന് ഗുണം ചെയ്യുന്നു.”

ഇബ്നനുൽ ജൗസി (رضي الله عنه) പറയുകയുണ്ടായി:

“ഈ ലോകം പരീക്ഷണങ്ങളുടെ കേന്ദ്രമായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ ഇവിടെ രോഗങ്ങളും മാലിന്യങ്ങളും ഉണ്ടാകുമായിരുന്നില്ല. ജീവിതം ദുഷ്കരമായിരുന്നില്ലെങ്കിൽ പ്രവാചകന്മാരും സൽപുരുഷന്മാരും ദുനിയാവിൽ സസുഖം ജീവിച്ചിരുന്നേനെ. എന്നാൽ അങ്ങനെയല്ല; ആദം(عليه السلام) പരീക്ഷണങ്ങൾക്ക് പിറകെ പരീക്ഷണങ്ങൾക്ക് വിധേയനായി. നൂഹിന്(عليه السلام) 300 വർഷം കരയേണ്ട അവസ്ഥയുണ്ടായി. ഇബ്രാഹിം(عليه السلام) അഗ്നികുണ്ഠത്തിൽ എറിയപ്പെട്ടു. പിന്നീട് പുത്രനെ ബലി കഴിക്കാൻ കൽപ്പിക്കപ്പെട്ടു. യൗസൂഫ്(عليه السلام) കരഞ്ഞ് കരഞ്ഞ് അന്ധനായി. ഫിർഔനെ വെല്ലുവിളിച്ച മൂസ(عليه السلام) സ്വന്തം അനുയായികളാൽ പരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. അനുചരന്മാർ നൽകിയ ഉരുളകളല്ലാതെ മറ്റൊരു മാർഗ്ഗവും ഇസ്രായീൽ(عليه السلام)ക്ക് വിശപ്പടയാൻ ഭക്ഷണമായി ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. മുഹമ്മദ് നബി(ﷺ)ക്ക് പട്ടിണിയെ ക്ഷമയോടെ നേരിടേണ്ടി

വന്നു. പ്രവാചകന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട ബന്ധുവായ സ്വന്തം അമ്മാവൻ വധിക്കപ്പെടുകയും അംഗചേരിതനാകുകയും ചെയ്തു. സ്വന്തം നാട്ടുകാർ അദ്ദേഹത്തെ അവിശ്വസിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇങ്ങിനെ പ്രവാചകന്മാരും സൽപുരുഷന്മാരും പ്രയാസങ്ങളെ നേരിട്ട തിന്റെ പട്ടിക ദൈർഘ്യമേറിയതാണ്”.

നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ സംഭവിക്കുന്നതെല്ലാം അല്ലാഹുവിന്റെ ഇംഗിതപ്രകാരം മാത്രമാണ്. ഖദാ-ഖദ്റുകളിലുള്ള പൂർണ്ണമായ വിശ്വാസവും അല്ലാഹു നമുക്ക് നൽകുന്ന ഏതൊന്നും സന്തോഷത്തോടെ സ്വീകരിക്കലും നമ്മുടെ ഈമാനിന്റെ അവിഭാജ്യ ഘടകമായിരിക്കണം.

നല്ലതും നമുക്ക് ദോഷമെന്നു തോന്നുന്ന കാര്യങ്ങളും ഈ ലോകത്തെ പരീക്ഷണങ്ങൾ മാത്രമാണ്. നമ്മെക്കാൾ നന്മയിൽ മുൻകടന്ന ഒട്ടനവധി ആളുകൾ അനുഭവിച്ച അനുഭവങ്ങൾ നമ്മുടെ മുമ്പിലുള്ളപ്പോൾ നാമൊരിക്കലും പരീക്ഷിക്കപ്പെടില്ല എന്നു സങ്കല്പിക്കാൻ നമുക്കെങ്ങനെ സാധിക്കും?

കഠിനമായി പീഡിപ്പിക്കപ്പെടുകയും ചമ്മട്ടിപ്രയോഗത്തിന് വിധേയമാവുകയും ചെയ്ത മഹാനായ അഹ്മദ്ദു ബ്നു ഹൻബലിനെ (رحمه الله) സന്ദർശിച്ച ഹസനു ബ്നു അറഫ (رحمه الله) അദ്ദേഹത്തോട് പറഞ്ഞു: “അബൂ അബ്ദുല്ലാഹ്, താങ്കൾ പ്രവാചകന്മാരുടെ പദവിയിലേക്കെത്തിയിരിക്കുന്നു”.

അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: “മിണ്ടാതിരിക്കൂ, ജനങ്ങൾ അവരുടെ മതത്തെ വിൽപ്പനച്ചരക്കാക്കുന്നതിനേക്കാളും ഗൗരവമുള്ളതായി ഞാൻ ഒന്നിനേയും കാണുന്നില്ല. ചില പണ്ഡിതന്മാർ അവരുടെ വിശ്വാസത്തെ വിൽക്കുന്നതായി ഞാൻ കണ്ടിട്ടുണ്ട്. അപ്പോൾ ഞാൻ എന്നോട് തന്നെ ചോദിച്ചിട്ടുണ്ട്; ഞാൻ ആര്? നാളെ അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ അവൻ മറ്റുള്ളവരെപ്പോലെ നീ നിന്റെ മതത്തെ വിറ്റുവോ എന്നു ചോദിച്ചു കൊണ്ട് എന്നെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്ന അവസരത്തിൽ അവനോട് ഞാൻ എന്തു മറുപടി പറയും?”

അദ്ദേഹം തുടർന്നു: “അതുകൊണ്ടു തന്നെ ഞാൻ ചമ്മട്ടിയിലേക്കും വാളിലേക്കും നോക്കി അവയെ സന്തോഷപൂർവ്വം സ്വീകരിച്ചു. ഞാൻ പറഞ്ഞു; ഞാൻ മരിക്കുകയാണെങ്കിൽ അല്ലാഹുവിലേക്ക് മടങ്ങുകയും അവനോട് നിന്റെ വിശേഷണങ്ങളിലൊ

ന്നിനെക്കുറിച്ച് സൃഷ്ടിയാണെന്ന് പറയാൻ ഞാൻ നിർബന്ധിക്കപ്പെടുകയും പക്ഷെ അങ്ങനെ ചെയ്യാൻ ഞാൻ തയ്യാറാവാതിരിക്കുകയും ചെയ്തു എന്ന് പറയുകയും ചെയ്തും. ശേഷം കാര്യങ്ങൾ അവകലാണ്. അവൻ എന്നോട് കരുണ കാണിക്കുകയോ എന്നെ ശിക്ഷിക്കുകയോ ചെയ്യാം.”

ഹസനബ്നു അറഫ് (رحمه الله) ചോദിച്ചു: “അവർ താങ്കളെ ചമ്മട്ടി കൊണ്ട് അടിച്ചപ്പോൾ താങ്കൾക്ക് വേദന അനുഭവപ്പെട്ടോ?” അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു: “അതെ, ആദ്യത്തെ ഇരുപത് അടികൾ എനിക്ക് വേദനിച്ചു. പിന്നീട് എനിക്ക് എല്ലാ അനുഭൂതികളും നഷ്ടമായി. (അവർ അദ്ദേഹത്തെ എൺപത് അടികളാണ് അടിച്ചത്). ശിക്ഷ കഴിഞ്ഞ ശേഷം എനിക്ക് വേദന തോന്നിയില്ല; അന്ന് ഞാൻ എഴുന്നേറ്റ് നിന്നു കൊണ്ടാണ് ദുഹർ നമസ്കരിച്ചത്”.

ഇതു കേട്ട ഹസന ബ്നു അറഫ് (رحمه الله)ക്ക് ദുഃഖം കടിച്ചമർത്താൻ സാധിച്ചില്ല. അദ്ദേഹം കരയാൻ തുടങ്ങി. ഇമാം അഹ്മദ് (رحمه الله) അദ്ദേഹത്തോട് ചോദിച്ചു. “താങ്കൾ എന്തിനാണ് കരയുന്നത്? എനിക്ക് ഇൗമാൻ നഷ്ടമായിട്ടില്ല. പിന്നെ ഞാനെന്തിന് എന്റെ ജീവൻ നഷ്ടപ്പെടുന്നതിനെക്കുറിച്ച് വേവലാതിപ്പെടണം?”

നമ്മെക്കൾ എത്രയോ നല്ലവരായിരുന്നു അവർ. എന്നിട്ടും അവർ പരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടത് ഇങ്ങനെയൊക്കെയായിരുന്നു എന്നത് നാം ഓർക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ജീവിതത്തിൽ നേരിടേണ്ടി വരുന്ന പരീക്ഷണങ്ങളെക്കുറിച്ച് നാം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട ചില വസ്തുതകളുണ്ട്.

1. നമ്മിൽ പിണയുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ മിക്കതും നമ്മുടെ തന്നെ പാപങ്ങളുടെ ഫലങ്ങളായിരിക്കാം. അല്ലാഹു പറയുന്നു:

وما أصابكم من مصيبة فبما كسبت أيديكم ويعفو عن كثير (الشورى 30)

“നിങ്ങൾക്ക് ഏതൊരാപത്ത് ബാധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അത് നിങ്ങളുടെ കൈകൾ പ്രവർത്തിച്ചതിന്റെ ഫലമായിട്ടു തന്നെയാണ്. മിക്കതും അവൻ മാപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. (സൂറത്തു ശൂറ - 30).

കടങ്ങൾ കുന്നു കൂടിയപ്പോൾ ദുഃഖാർത്തനായ മുഹമ്മദ് ബ്നു സീരീൻ (رحمه الله) പറഞ്ഞത് ഇപ്രകാരമായിരുന്നു: “ഈ ദുഃഖത്തിന്റെ കാരണമെന്തെന്ന് എനിക്കറിയാം. 40 വർഷങ്ങൾക്ക് മുമ്പ് ഞാൻ ചെയ്ത ഒരു പാപമാണിതിനു കാരണം”.

2. ദോഷകരമായ കാര്യങ്ങൾ ബാധിക്കുമ്പോൾ അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നുള്ള പരീക്ഷണമായി ചിലർ അതിനെ കാണും. എങ്കിൽ സഹോദരന്മാരെ, നമ്മിൽ സംഭവിക്കുന്ന ഗുണപരമായ കാര്യങ്ങളും അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നുള്ള പരീക്ഷണമാണ്.

وبلوناهم بالحسنات والسيئات لعلهم يرجعون (الأعراف 168)

“അവർ മടങ്ങേണ്ടതിനായി നാം അവരെ നന്മകൾ കൊണ്ടും തിന്മകൾ കൊണ്ടും പരീക്ഷിക്കുകയുണ്ടായി.” (7/168)

അബൂൽ മലിക് ബ്നു ഇസ്ഹാഖ് പറഞ്ഞു: “അല്ലാഹുവിനോട് എത്രമാത്രം നന്ദിയുള്ളവനാണ് എന്ന് അളക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയല്ലാതെ ഒരാളും ആരോഗ്യം, സമ്പത്ത് എന്നിവ കൊണ്ട് പരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല.”

അബൂറഹ്മാന ബ്നു ഓഫ് (رضي الله عنه) പറഞ്ഞു:

“കഷ്ടപ്പാടുകൾ കൊണ്ട് ഞങ്ങൾ പരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ ഞങ്ങൾ ക്ഷമാലുക്കളായിരുന്നു. സമൃദ്ധി കൊണ്ട് പരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടപ്പോഴാവട്ടെ ഞങ്ങൾ അക്ഷമരായിരുന്നു. ഇക്കാരണത്താലാണ് അല്ലാഹു പറഞ്ഞത്: ”

يا أيها الذين آمنوا لا تلهكم أموالكم ولا أولادكم عن ذكر الله ومن يفعل

ذلك فأولئك هم الخاسرون (المنافقون - 9)

“സത്യവിശ്വാസികളെ, നിങ്ങളുടെ സ്വത്തുക്കളും സന്താനങ്ങളും അല്ലാഹുവെപ്പറ്റിയുള്ള സ്മരണയിൽ നിന്ന് നിങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധ തിരിച്ചു വിടാതിരിക്കട്ടെ. ആർ അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നുവോ അവർ തന്നെയാണ് നഷ്ടക്കാർ” (സൂറത്തുൽ മുനാഫിഖൂൻ - 9).

3. ക്ഷമ ആദ്യാവസരം തൊട്ട് തന്നെ ആവശ്യമാണ്. മൂന്നു ദിവസമോ ഒരു ദിവസമോ കഴിഞ്ഞിട്ടല്ല ക്ഷമ ഉണ്ടാവേണ്ടത്. അനിഷ്ടകരമായ വാർത്തകൾ കർണ്ണപുടങ്ങളിൽ പതിക്കുന്നതോടു

കൂടി തന്നെ ക്ഷമ നമ്മെ സ്വാധീനിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പ്രവാചകൻ (ﷺ) പറഞ്ഞു:

إنما الصبر عند الصدمة الأولى (البخاري – 1203)

“തീർച്ചയായും ക്ഷമ ആദ്യ ഘട്ടത്തിലാണ് വേണ്ടത്”.

4. ക്ഷമക്ക് കടകവിരുദ്ധമായ പല കാര്യങ്ങളുമുണ്ട്. വസ്ത്രം വലിച്ചു കീറുക, മുഖത്തടിക്കുക, തല മുണ്ഡനം ചെയ്യുക, ശപിക്കുകയും വിലപിക്കുകയും ചെയ്യുക തുടങ്ങിയവ യൊക്കെ അതിൽപെടും.

عن أم سلمة أنها قالت سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول ما

من مسلم تصيبه مصيبة فيقول ما أمره الله { إنا لله وإنا إليه راجعون }

اللهم أجرني في مصيبي وأخلف لي خيرا منها إلا أخلف الله له خيرا منها

(صحيح مسلم 1525)

ഉമ്മു സലമ (رضي الله عنها) പ്രവാചകനിൽ നിന്നു കേട്ടതായി പറയുന്നു:

“എന്തെങ്കിലും അത്യാഹിതം പിണയുമ്പോൾ അല്ലാഹു കൽപ്പിച്ച പ്രകാരം ഒരു മുസ്ലിം നാം അല്ലാഹുവിന്റെ അധീനത്തിലാണ്; അവകലേക്ക് തന്നെ മടങ്ങേണ്ടവരാണ്; എനിക്ക് സംഭവിച്ച വിപത്തിൽ പ്രതിഫലം നൽകേണമേ; അതിനേക്കാൾ നല്ലതിനെ എനിക്ക് പകരം നൽകേണമേ എന്നു പറയുകയാണെങ്കിൽ അവന് നഷ്ടപ്പെട്ടതിനേക്കാളും മികച്ചത് അല്ലാഹു പ്രദാനം ചെയ്യും.”

5. പരീക്ഷണങ്ങളും പ്രയാസങ്ങളും നമ്മുടെ പാപങ്ങളെ കഴുകിക്കളയും. ആയിശ (رضي الله عنها) പറയുകയുണ്ടായി.

“തീർച്ചയായും പനി പാപങ്ങളെ പൊഴിക്കും; മരങ്ങൾ ഇലകളെ പൊഴിക്കുന്ന പോലെ.”

6. നമ്മെ ബാധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രയാസങ്ങൾ ശരിയായ വിശ്വാസികളെ കപടവിശ്വാസികളിൽ നിന്നും വ്യതിരിക്തമാക്കും. ശൂമൈത്ത് ബ്നു അജ്ലാൻ പറയുന്നു:

“രണ്ടു പേരിൽ ഒരാൾ ധർമ്മനിഷ്ഠയുള്ളവനും മറ്റൊരുവൻ നന്ദി കെട്ടവനുമാണ്. രണ്ടു പേർക്കും ആരോഗ്യം നൽകപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അവരിൽ ആരാണ് ധർമ്മനിഷ്ഠയുള്ളവനെന്നും നന്ദികെട്ടവനെന്നും തിരിച്ചറിയുക അത്യാഹിതങ്ങൾ സംഭവിക്കുമ്പോൾ മാത്രമാണ്. അവരുടെ അതിനോടുള്ള പ്രതികരണം അവരിലെ യഥാർത്ഥ നില പുറത്തു കൊണ്ടു വരും.”

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

الم (1) أحسب الناس أن يتركوا أن يقولوا آمنا وهم لا يفتنون (2) ولقد

فتنا الذين من قبلهم فليعلمن الله الذين صدقوا وليعلمن الكاذبين

“അലിഫ്-ലാ-മീം; ഞങ്ങൾ വിശ്വസിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പറയുന്നതു കൊണ്ട് മാത്രം തങ്ങൾ പരീക്ഷണത്തിന് വിധേയരാകാതെ വിട്ടേക്കുമെന്ന് മനുഷ്യർ വിചാരിച്ചിരിക്കുകയാണോ? അവരുടെ മുമ്പുണ്ടായിരുന്നവരെ നാം പരീക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്.” (സൂറത്തുൽ അങ്കബൂത്ത് 1-3).

ഭാഗം 2

ألا إن الصبر من الإيمان بمنزلة الرأس من الجسد ، فإذا قطع الرأس باد الجسد ، ثم رفع صوته فقال : ألا إنه لا إيمان لمن لا صبر له «(قول علي بن

أبي طالب - الصبر والثواب عليه لأبن أب الدنيا)

അലി (ؑ) പറഞ്ഞു: “ശരീരത്തിന് ശിരസ്സെന്ന പോലെയാണ് ഈമാനിന് സ്വബ്ർ. ശിരസ്സ് ഛേദിക്കപ്പെട്ടാൽ ശരീരം നിലം പരിശാകുന്നു. (ശബ്ദമുയർത്തിക്കൊണ്ട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു) തീർച്ചയായും ക്ഷമയില്ലാത്തവന് വിശ്വാസമില്ല.” (ഇബ്നു അബി ദുൻയായുടെ അസ്സബ്റു വസ്സവാബു അലൈഹി എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്ന്)

ക്ഷമ മൂന്നു തരത്തിലാണ്.

1. അല്ലാഹുവിനെ അനുസരിക്കുന്നതിലുള്ള ക്ഷമ. ഉദാഹരണമായി വളരെ ത്യാഗം സഹിച്ച് ഫജ്ർ അതിന്റെ നിർണ്ണിത സമയത്ത് ക്ഷമാപൂർവ്വം നിർവ്വഹിക്കുന്നത്.

2. അല്ലാഹുവിന് ആജ്ഞാലംഘനം അഥവാ അനുസരണക്കേട് കാണിക്കാതിരിക്കുന്നതിലുള്ള ക്ഷമ. ഉദാഹരണമായി മറ്റൊരാളോട് നീരസം തോന്നുമ്പോൾ അയാളെ ഒന്ന് അപമാനിക്കണമെന്നു മനസ്സ് പറയുമ്പോൾ ഇല്ല, അതു ശരിയല്ല, നമുക്ക് നാവു നൽകിയവൻ നമ്മോട് കൽപ്പിച്ചത് പൈശാചിക മന്ത്രണങ്ങൾ പിന്തുടരരുത് എന്നാണ്.

3. അല്ലാഹു നമുക്ക് വിധിച്ചു നൽകുന്ന കാര്യങ്ങളിലുള്ള ക്ഷമ. ഉദാഹരണമായി, നമ്മുടെ കുഞ്ഞ് മരണപ്പെട്ടാൽ നാം ക്ഷമ അവലംബിക്കുകയും ക്ഷമക്ക് അല്ലാഹുവോട് പ്രതിഫലം ചോദിക്കുകയും അല്ലാഹു ഇഷ്ടപ്പെടുന്നത് മാത്രം സംസാരിക്കുകയും ചെയ്യുക.

ക്ഷമയുടെ വാതായനങ്ങൾ തുറക്കാൻ രണ്ട് താക്കോലുകളാണുള്ളത്.

1. നമ്മുടെ ആത്മാവ്, കുടുംബാംഗങ്ങൾ, സമ്പത്ത് എന്നിവ യഥാർത്ഥത്തിൽ നമ്മുടേതല്ലെന്ന് തിരിച്ചറിയുക. അവ അല്ലാഹുവിന്റേതാണ്. അവൻ അവയെ നമുക്ക് കടമായി നൽകിയതാണ്. അവയെ എപ്രകാരം നാം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു എന്നു പരിശോധിക്കാൻ. അവൻ അവയെ തിരിച്ചെടുക്കുമ്പോൾ സത്യത്തിൽ അവന്റേതു മാത്രമാണവൻ തിരിച്ചെടുക്കുന്നത്.

അവന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങൾക്ക് മുമ്പോ ശേഷമോ നമ്മുടേതായി യാതൊന്നുമില്ല. ഇല്ലായ്മയിൽ നിന്ന് അനുഗ്രഹങ്ങളെ നാം സൃഷ്ടിക്കുന്നില്ല. പിന്നെ അങ്ങനെയാണ് അവയെല്ലാം നമ്മുടെ സ്വന്തം എന്നവകാശപ്പെടുന്നത്?

2. നാം ഒരു യാത്രയിലാണ്. നാം സഞ്ചരിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് പരലോകത്തെ സ്വർഗ്ഗത്തിലേക്കോ നരകത്തിലേക്കോ ആണ്. ദുനിയാവിനെ നമ്മുടെ പിറകിൽ വിട്ടെച്ച് നാം അല്ലാഹുവിലേക്ക് തിരിച്ചു ചെല്ലുന്നു. ഇവിടെയാണ് നാം കൂടുതൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കേണ്ടത്. അല്ലാഹു നമ്മെ തൃപ്തിപ്പെട്ടാൽ പിന്നെ

ന്തുണ്ട് വേവലാതിപ്പെടാൻ? അഥവാ അവൻ തൃപ്തിപ്പെട്ടില്ലെങ്കിൽ വേവലാതികൾ മാത്രമെ നമ്മുടെ മുമ്പിലുള്ളൂ.

അല്ലാഹു നമ്മെ ഉണർത്തുന്നു:

حافظوا على الصلوات والصلوة الوسطى وقوموا لله قانتين (البقرة 238)

“പ്രാർത്ഥനകൾ (അഥവാ നമസ്കാരങ്ങൾ) നിങ്ങൾ സൂക്ഷ്മതയോടെ നിർവ്വഹിച്ചു പോരേണ്ടതാണ്. പ്രത്യേകിച്ചും ഉൽകൃഷ്ടമായ നമസ്കാരം. അല്ലാഹുവിന്റെ മുമ്പിൽ ഭക്തിയോട് കൂടി നിന്നുകൊണ്ടാകണം നിങ്ങൾ പ്രാർത്ഥിക്കുന്നത്.” (സൂറത്തുൽ ബഖറ - 238).

ഈ വചനത്തിന് മുമ്പും പിമ്പുമുള്ള വചനങ്ങൾ വിവാഹമോചനത്തെക്കുറിച്ചുള്ളതാണ്. എന്തുകൊണ്ടാണ് അവക്കിടയിൽ ഈ വചനം സ്ഥാനം പിടിച്ചത്?

ഒരാൾ വിവാഹമോചനം പോലെ വളരെ പ്രയാസകരമായ പരീക്ഷണങ്ങളിലൂടെ കടന്നു പോവുമ്പോൾ അല്ലാഹുവിനെക്കുറിച്ചുള്ള സ്മരണയെ അയാൾ മറന്നു പോവരുത് എന്ന സന്ദേശമാണ് അത് നൽകുന്നത്. സ്വബ്ദമായി കൂട്ടി യോജിപ്പിക്കപ്പെട്ട നമസ്കാരം പ്രയാസങ്ങളിൽ നിന്ന് അയാൾക്ക് എളുപ്പത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യും.

അല്ലാഹു പറയുന്നു:

يا أيها الذين آمنوا استعينوا بالصبر والصلوة إن الله مع الصابرين (البقرة 153)

“സത്യവിശ്വാസികളേ, നിങ്ങൾ ക്ഷമയുടെയും പ്രാർത്ഥനയുടെയും സഹായം തേടുക. തീർച്ചയായും ക്ഷമിക്കുന്നവരോടൊപ്പമാകുന്നു അല്ലാഹു”. (സൂറത്തുൽ ബഖറ - 153).

അവസാനമായി, ക്ഷമാലുക്കർക്ക് അല്ലാഹു നൽകുന്ന സുവാർത്ത ഇപ്രകാരമാണ്.

ولنبلوكم بشيء من الخوف والجوع ونقص من الأموال والأنفس والثمرات وبشر الصابرين (155) الذين إذا أصابتهم مصيبة قالوا إنا لله

وإنا إليه راجعون (156) أولئك عليهم صلوات من ربهم ورحمة وأولئك

هم المهتدون (157) (البقرة 155-157)

“അൽപ്പം ഭയം, പട്ടിണി, ധനനഷ്ടം, ജീവനഷ്ടം, വിഭവനഷ്ടം എന്നിവ മുഖേന നാം നിങ്ങളെ പരീക്ഷിക്കുക തന്നെ ചെയ്യും. അത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിൽ ക്ഷമിക്കുന്നവർക്ക് സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുക. തങ്ങൾക്ക് വല്ല ആപത്തും ബാധിച്ചാൽ അവർ (ആക്ഷമാശീലർ) പറയുന്നത്: ”ഞങ്ങൾ അല്ലാഹുവിന്റെ അധീനത്തിലാണ്. അവങ്കലേക്ക് തന്നെ മടങ്ങേണ്ടുന്നവരാണ്“ എന്നായിരിക്കും. അവർക്കത്രെ തങ്ങളുടെ രക്ഷിതാവിൽ നിന്ന് അനുഗ്രഹങ്ങളും കാരുണ്യവും ലഭിക്കുന്നത്. അവരത്രെ സ്വർഗ്ഗം പ്രാപിക്കുന്നവർ”. (സൂറത്തുൽ ബഖറ 155-157).

ക്ഷമക്ക് പ്രതിഫലമായി അല്ലാഹു മൂന്നു കാര്യങ്ങളാണ് വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്നത്. മാപ്പ്, കരുണ, മാർഗ്ഗദർശനം. ഇതിൽ പരം നേട്ടങ്ങൾ കാംക്ഷിക്കാൻ ആർക്ക് കഴിയും .??

وصلى الله وسلم على خير خلقه نبينا محمد وآله وصحبه أجمعين

*****

മുഹമ്മദ് അൽ ശരീഫ് - വിവരണം :

മുഹമ്മദ് അൽ ശരീഫ് കാനഡയിൽ സ്ഥിരതാമസമാക്കിയ ഈജിപ്ഷ്യനായ പ്രമുഖ ഇസ്ലാമിക പണ്ഡിതനാണ്. ഖുർആൻ മനഃപാഠമാക്കിയ അദ്ദേഹം 1999-ൽ മദീന ഇസ്ലാമിക് യൂനിവേഴ്സിറ്റിയിൽ നിന്നും ഇസ്ലാമിക ശരീഅയിൽ ബിരുദം നേടി. സർവ്വകലാശാല തലത്തിൽ വിവിധ ഇസ്ലാമിക വിഷയങ്ങളിൽ സെമിനാറുകൾ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രസിദ്ധമായ അൽ-മഗ്രിബ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിന്റെ സ്ഥാപകനാണ് അദ്ദേഹം. അല്ലാഹുവിലേക്കുള്ള മാർഗ്ഗദർശനം വിശുദ്ധ ഗ്രന്ഥത്തിലൂടെ, ഖുലഫാ ഉകളുടെ ചരിത്രം, ഭക്ഷണ നിയന്ത്രണം, സൂറത്തുൽ ബഖറ, ആട്ടിടയന്റെ മാർഗ്ഗം; ഒരു ജീവചരിത്രം തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം സെമിനാറുകൾ ശ്രദ്ധേയമായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഖുത്ബകളും പ്രഭാഷണങ്ങളും കാനഡയിലെയും ഇംഗ്ലീഷ് സംസാരഭാഷയായ ഇതര രാജ്യങ്ങളിലെ മുസ്ലിംകൾക്കിടയിലും പ്രശസ്തമാണ്. വെബ്സൈറ്റ്: <http://www.khutbah.com>